

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі

Педагог психолог Еспанов Б.К.

9-сынып оқушыларының қызығушылығы мен қабілетін анықтау, мамандыққа икемділігін диагностикалау.

Мамандық таңдау бұл адам өміріндегі маңызды, қиын және жауапты қадам.

Оқушыларға кәсіби бағдар беру және болашақ мамандығын анықтап алуға ықпал жасау- мектеп алдында тұрған міндеттердің бірі. Мектеп оқушыларының мамандық таңдауда дұрыс бағыт алу мәселесі мектептің психологиялық қызмет аясында жүргізілетін аса жауапты да маңызды жұмыстарының бірі.

Мектеп жасындағы жасөспірімдерге өзінің болашағын таңдауға келгенде көп ықпал ететін ата-ана, ұстазбен қатар мектеп психологтары да өз үлестерін тигізеді.

Кәсіптік бағдар бойынша мектептің практикалық жұмысы кезіндегі көкейтесті сұрақтар; оқушыларға кәсіптік айқындалуы кезінде қалай көмек көрсету, олардың икемділіктерін адекваталық психологиялық әдістер бойынша қалай анықтау керек? Төменде 9- сынып оқушыларымен кәсіптік диагностиканы жүргізу мүмкіндіктерін келтіреміз. Арнайы кәсіптік мүмкіндіктері құрылымында адамдардың төмендегі сапалары, қызығушылықтары, қажеттілігі, мотивтері, икемділіктері және жеке өзінің қасиеттері оның басты компоненттері болып табылады. Оқушылардың кәсіби бағытын, қызығушылықтарын анықтау барысында «Қызығушылықтар картасы», Дж.Голландтың «Мамандыққа икемділікті анықтау» сауалнамасы, Е.А.Климовтың «ДДС» сауалнамасы, «Мамандық таңдау мотивін анықтау» әдістері алынып, әр оқушыға жеке зерделеу қорытындылары шығарылады. Диагностикалау барысы аяқталған соң ата-аналарын сауалнама нәтижелерімен таныстырып, түсіндірме жұмыстары жүргізіледі. Мектептің әдістемелік кеңесінің шешімімен құрылған сараптау комиссиясының қатысуымен оқушылармен жеке сөйлесу нәтижелеріне сәйкес, олардың ата-аналары мен сынып жетекшілерінің пікірлерін ескеру арқылы бағытқа бөлінеді.

ХАТТАМАСЫ.

Мерзімі: 11.04.2019ж.

Тақырыбы: Е.А. Климов «ДДС»

Мақсаты: Кәсіби бағдар беру жұмысын ұйымдастыру барысында оқушылардың қай салада қызмет атқаруға ниетін ескеруге арналған қызығушылықтарының картасын жасау.

Әдісі: Сауалнама.

Ұйымдастырушы: Психолог.

Қатысушы: 9 «А» сынып

Оқушы саны: 18

Орындау ережесі: Оқушыларға сауалнамалар таратылып, орындау ережесі түсіндірілді. Е.А.Климов.Нәтижесі: Е.А.Климов сауалнамасының нәтижесі бойынша

Мамандық типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Адам-табиғат	0	0
Адам-техника	2	11
Адам-адам	12	67
Адам-белгілеу жүйесі	2	11
Адам-көркем-бейне	2	11
Барлығы	18	100

Д. Голланд сауалнамасы бойынша

Жеке тұлғаның кәсіптік типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Реалистік тип	3	17
Кеңселік тип	2	11
Әлеуметтік тип	7	39
Тапқыр тип	5	28
Артистік тип	1	5
Барлығы	18	100

Қызығушылықтар картасы бойынша оқушылардың 10-ы, яғни 56 пайызының қызығушылығы математикалық-жаратылыстану пәндеріне басым екендігі, ал оқушылардың 2-і, яғни 11 пайызының қызығушылығы қоғамдық-гуманитарлық пәндеріне басым екендігі, ал оқушылардың 6-ы яғни 33 пайызының қызығушылығы шығармашылық пәндеріне басым екендігі анықталды.

1. Математикалық-жаратылыстану пәндеріне бейім оқушылар: Ақберген Бейбіт, Артық Абзал, Әуесбек Самат, Балабек Назерке, Батырбай Иманғали, Жасұзақ Балжан, Зван Нұрсұлтан, Молдалы Ерлхан, Рысбек Диана, Тұрған Бекарыс,

2. Қоғамдық-гуманитарлық пәндеріне бейім оқушылар: Айдархан Аружан, Арапбай Мерей,

3. Шығармашылық пәндеріне бейім оқушылар: Абдугаппар Жансая, Анарбек Мықтыбек, Балабекова Ақбота, Сәбитхан Ізетхан, Сәрсенбай Еркін, Уринхан Сержан.

Ұсыныстар:

- Оқушылардың кәсіптік қалыптасуына байланысты педагогикалық-психологиялық тренинг сабақтар өткізу.
- Мамандықтар жайлы толық ақпараттар беру сынып жетекшілеріне ұсынылады.

Педагог- психолог:

Б.Еспанов

Сынып жетекші:

М.Шорабекова

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «А» -сынып оқушыларының кәсіби бағыттылығы бойынша алынған сауалнамалардың қорытындысы.

№	Оқушының аты – жөні	Темпераменті	Голомшток сауалнамасы бойынша қызығушылығы жоғары бағыттары	Е.А.Климовтың Даралап -диагностикалау сауалнамасының қорытындысы бойынша мамандық типтері	Д.Голландтың мамандыққа икемділікті анықтау
1	Абдугаппар Жансая	Холерик-Флегматик	Спортшы	Адам-адам	Тапқыр тип
2	Айдархан Аружан	Флегматик-сангвиник	Теле жүргізуші	Адам-адам	Реалистік тип
3	Ақберген Бейбіт	Сангвиник-флегматик	Физика	Адам-адам	Әлеуметтік тип
4	Анарбек Мықтыбек	Сангвиник-холерик	Артист	Адам-адам	Әлеуметтік тип
5	Араппай Мерей	Сангвиник-флегматик	Мұғалім	Адам-адам	Реалистік тип
6	Артық Абзал	флегматик-холерик	Менеджмент	Адам-адам	Тапқыр тип
7	Әуесбек Самат	флегматик-сангвиник	Полиция	Адам-техника	Әлеуметтік тип
8	Балабекова Ақбота	Сангвиник-флегматик	Спортшы	Адам-таңбалар жүйесі	Артистік
9	Балабек Назерке	Флегматик-сангвиник	Медицина	Адам-техника	Әлеуметтік тип
10	Батырбай Иманғали	Сангвиник-флегматик	Әскери	Адам-адам	Әлеуметтік тип
11	Жасұзақ Балжан	Сангвиник-холерик	Медицина	Адам-адам	Тапқыр тип
12	Зван Нұрсұлтан	Сангвиник-флегматик	Әскери	Адам-адам	Кеңселік тип
13	Молдалы Ералхан	Сангвиник-флегматик	Полиция	Адам-таңбалар жүйесі	Кеңселік тип
14	Рысбек Диана	Флегматик-холерик	Медицина	Адам-көркем бейне	Реалистік тип
15	Сәбитхан Ізетхан	Сангвиник-флегматик	Спортшы	Адам-адам	Тапқыр тип
16	Сәрсенбай Еркін	Флегматик-сангвиник	Спортшы	Адам-адам	Әлеуметтік тип
17	Тұрған Бекарыс	Флегматик-холерик	Полиция	Адам-адам	Тапқыр тип
18	Уринхан Сержан	Сангвиник-флегматик	Спортшы	Адам-көркем бейне	Әлеуметтік тип

Педагог-психолог:

Б.Еспанов

Сынып жетекшісі:

М.Шорабекова

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «А» сынып оқушыларының Е.А.Климовтың «ДДС» сауалнамасының қорытындысы.

Мамандық типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Адам-табиғат	0	0
Адам-техника	2	11
Адам-адам	12	67
Адам-белгілеу жүйесі	2	11
Адам-көркем-бейне	2	11
Барлығы	18	100

сауалнамасының қорытындысы

Жеке тұлғаның кәсіптік типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Реалистік тип	3	17
Кеңселік тип	2	11
Әлеуметтік тип	7	39
Тапқыр тип	5	28
Артистік тип	1	5
Барлығы	18	100

9 «А» сынып оқушыларының қызығушылық бағытының мониторингі

